

Inkomstbeskattning och socialförsäkring i Irland – en översikt

Av direktören Bo G. Sandström

På all inkomst, som uppstår i Irland, uttas *income tax* efter standard rate, motsvarande 35 procent (7/- per pund) av den skattepliktiga inkomsten, oavsett om inkomsten intjänats av fysisk eller juridisk person.

Fysisk person, vars sammanlagda *income tax* icke överstiger 240 pund, är emellertid befriad från skatten i fråga. Vid inkomstberäkningen medges *earned income allowance* med 25 procent av detta slag av inkomst, (inkomst av tjänst) dock högst 500 pund samt åldersavdrag för personer som är 65 år gamla eller mera) från annan inkomst än *earned income* — även det sistnämnda med 25 procent av ifrågavarande slag av inkomst, dock högst 150 pund och med den ytterligare begränsningen, att åldersavdrag och *earned income allowance* tillsammans icke får överstiga 500 pund.

Ortsavdrag medges för sammanlevande äkta makar med 394 pund samt för ensamstående med 234 pund. För barn under 11 års ålder medges avdrag med 130 pund och för barn mellan 11 och 16 års ålder med 150 pund. Avdrag medges vidare för vissa sjuk-, pensions- och livförsäkringspremier.

Utöver *income tax* erlägger fysiska personer även *surtax* för den del av den skattepliktiga inkomsten, som överstiger 2.500 pund. Ingen *surtax* uttas sålunda för de första 2.500 punden, men för därefter näst följande 2.000 pund uttas *surtax* efter en skattesats av 2/6 per pund, för nästa 3.000 pund med 5/- per pund och för återstoden av inkomsten med 7/6 per pund.

Aktiebolag erlägger, utöver *income tax* en särskild *corporation profits tax* motsvarande den *surtax*, som erläggs av

tillskjuter detta till bolag i sin intressefär. Oaktat utdelning från dessa passerar genom investmentbolagen och det är utslutet att sådan utdelning skulle kunna bli skattefri hos mottagande bolag torde, som ovan nämnts, utdelningsavdrag ej kunna påräknas om investmentbolag äger mer än 50 % i det utdelande bolaget. Ett borttagande av spärren, när det gäller investmentbolagens innehav skulle väl överensstämma med utredningens intentioner. Den särskilda favör som beretts

investmentbolagen genom att de tillåtes skattefritt fondera 20 % av mottagen utdelning bör man kunna bortse från.

Det vore önskvärt om man vid den översyn och eventuella permanentning av Anell-lagen som finansministern aviserar i propositionen om aktievinstbeskattningen kunde pröva om det inte vore möjligt finna en lösning som skulle underlätta investmentbolagens betydelsefulla funktion.

fysiska personer. Corporation profits tax uttas efter en skattesats av 5 procent å den del av bolagsvinsten, som icke överstiger 2.500 pund och efter en skattesats av 15 procent på återstoden.

Det kan förtjäna framhållas att det i Irland icke existerar någon capital gains tax i motsats till vad fallet är exempelvis i Storbritannien.

Avskrivningsregler

Maskiner och inventarier

Vid beräkning av skattepliktig rörelsevinst medges bland annat avdrag för värdminskning å i rörelse använda maskiner och inventarier. Avdragets storlek är beroende av maskinernas respektive inventariernas antagna livslängd och begränsas till vad desamma kostat den skattskyldige, inklusive kostnader för förbättringar men med avdrag för eventuell initialavskrivning. Som en skattelättnad för rörelseidkare höjdes de årliga värdeminskningssavdragen år 1958 med 25 procent.

Ovannämnda *initialavskrivning medges* på anskaffningsvärdet av maskiner och inventarier, redan vid anskaffningstillfället. Även å anskaffningsvärdet å fartyg, antingen dessa är nya eller köpta i andra hand, medges initialavskrivning, under förutsättning att fartyget används i förvärvarens rörelse. Normalt medges initialavskrivning med 20 procent av anskaffningskostnaden men om anskaffning skett under tiden 1961-1968, medges initialavskrivning med 40 procent av anskaffningskostnad. På det efter initialavskrivningen kvarstående beloppet beräknas årliga värdeminskningssavdrag på sätt ovan nämnts. Summan av de två avskrivningarna får dock icke överstiga

maskinernas, inventariernas respektive fartygets anskaffningskostnad, sedan denna reducerats med eventuellt utrangeringsvärde.

I stället för initialavskrivning kan rörelseidkare, i fråga om fartyg, yrka *shipping investment allowance* med 40 procent av anskaffningsvärdet å nytt fartyg, under förutsättning att detta nyttjas i av honom bedriven rörelse och icke säljs under en tid av fem år, räknat från anskaffningstidpunkten. Om försäljning sker dessförinnan, återförs avdraget till beskattning. Shipping investment allowance skiljer sig från initialavskrivning på så sätt, att detsamma icke avdrages från fartygets anskaffningsvärde vid fastställande av det belopp, varå årliga värdeminskningar skall beräknas.

Vissa byggnader

I fråga om fabriksbyggnader och hotell kan rörelseidkare yrka initialavskrivning om 10 procent av anskaffnings- eller byggnadskostnaden. I den mån statsbidrag erhållits för byggnadens uppförande, reduceras den anskaffnings- respektive byggnadskostnad, varå avskrivning skall beräknas, i motsvarande mån (detsamma gäller också i fråga om maskiner och inventarier, för vilkas anskaffning statsbidrag erhållits). Har byggnaden uppförts under åren 1961—1968, medges initialavskrivning med 20 procent av anskaffnings- respektive byggnadskostnaden — dock icke i fråga om hotellbyggnader.

Årligt värdeminskningssavdrag å fabriks- och hotellbyggnader medges normalt med 2 procent av anskaffnings- respektive byggnadskostnaden. I fråga om hotell, uppförda efter den 31 decem-

ber 1959, medges emellertid årligt värdeminskningssavdrag med 10 procent av anskaffnings- respektive byggnadskostnaden.

Skattelättnad för exportindustrin

Ett företag, som exporterar varor, som det tillverkat i Irland, kan erhålla *befrielse från inkomst- och bolagsskatt* i fråga om vinst, som hänför till denna export, under förutsättning att exporten innebär en ökning för företagets del i jämförelse med dess export under vissa, bestämda jämförelseperioder. För ett nytt företag, som börjar tillverkningen i Irland och som exporterar de tillverkade varorna, kommer exporten i sin helhet att innebära exportökning, varför skattebefrielse för sådant företag kan erhållas för hela den genom exporten erhållna vinsten.

Denna, fullständiga skattebefrielse erhålls under en tid av tio på varandra följande år räknat från det första år, företaget yrkar skattelättnaden i fråga. Det sista år, för vilket denna skattebefrielse enligt nuvarande lag kan yrkas, är taxeringsåret 1979/1980. Ett företag, vars första skattebefrielseår är taxeringsåret 1970/1971 eller tidigare, kan sålunda komma i åtnjutande av skattebefrielse under hela tioårsperioden. Ett företag, som börjar sin exportverksamhet före sistnämnda tidpunkt, har också möjlighet att yrka partiell skattebefrielse under ytterligare fem år, dock senast taxeringsåret 1985/1986. Under elfte året betalar företaget i sådant fall 20 procent av normal skatt, under tolfte året 35 procent, under trettonde året 50 procent, under fjortonde året 65 procent och under femtonde året 85 procent av normal skatt.

Skattebefrielse gäller endast i fråga om

i Irland *tillverkade* varor, som *exporteras*. I tveksamma fall kan upplysning om vad som skall anses som tillverkad vara erhållas från vederbörande revenue commissioner.

Vid bestämmande av den vinst, som är att hänföra till exporterade varor, fördelas företagets totala vinst mellan export och annan försäljning efter förhållandet mellan försäljningssumman för exporterade varor och den totala försäljningssumman. Skattelättnad medges endast i fråga om bolag, varmed dock icke uteslutande förstås bolag registrerade i Irland utan också utländska bolag.

Viss skattelättnad för bolag

För bolag, som verkställer *utdelning*, tillämpas i Irland samma beskattningssystem, som hittills gällt i Storbritannien. Bolaget betalar sålunda income tax och corporation profits tax, men får från verkställd utdelning avdraga income tax efter standard rate. Om emellertid bolaget erhållit skattebefrielse på grund av ovan nämnda bestämmelser om skattefri exportvinst, överflyttas denna skattelättnad på aktieägaren. Om sålunda en aktieägare erhåller utdelning med 1.000 pund från ett bolag, vars vinst till 90 procent hänför sig till exportförsäljning och till 10 procent till annan försäljning, har bolaget i princip rätt att från utdelningen avdraga income tax med 35 procent. Med hänsyn till att skattebefrielse erhållits för 9/10 av vinsten, får emellertid income tax endast avdragas med 35 pund (1/10 av 350 pund), varefter aktieägaren erhåller 965 pund.

Det kan förtjäna påpekas, att för företag belägna å Shannon Airport är den helt skattefria perioden längre, nämligen

25 år räknat från år 1958 d v s fram till år 1983.

Dubbelbeskattningsavtal

Irland har dubbelbeskattningsavtal med Storbritannien, USA, Canada, Västtyskland, Danmark och Sverige. Förhandlingar om avtal pågår med Holland och Frankrike.

Enligt avtalet mellan Irland och Sverige avdrages, vid utdelning från irländskt till svenskt bolag income tax efter standard rate (med de begränsningar som angivits ovan i fråga om exportförsäljningsvinst). Hos det svenska bolaget är utdelningen fri från svensk skatt under samma villkor, som gäller för utdelning mellan svenska bolag.

Räntor och royalties, som betalas från Irland till Sverige, beskattas uteslutande i Sverige, under förutsättning att inkomstagaren icke har fast driftställe i Irland, till vilket räntan respektive royaltyn kan direkt hänföras och likaså under förutsättning att ränta respektive royaltyn icke överstiger vad som kan anses skäligt.

Skatt till kommuner

Den enda kommunala skatt, som uttas i Irland, beräknas till cirka 2 procent av värdet på fast egendom. I fråga om industribyggnader reduceras den kommunala skatten med 2/3 under de första sju åren efter deras uppförande (i utvecklingsområdena i västra Irland under tio år efter byggnadernas uppförande) och även i fråga om bostadsbyggnader och andra byggnader förekommer reducerad kommunalskatt under de första åren efter deras uppförande.

Socialförsäkringsavgifter

Socialförsäkringsavgifter betalas vecokvis per anställd i åldern 16-70 år. Socialförsäkringen är obligatorisk i fråga om manuellt arbetade och för icke manuellt arbetande, vilkas årslön understiger cirka 12.000 svenska kronor per år. För varje manlig anställd betalar arbetsgivaren för närvarande cirka 4:20 svenska kronor och för varje kvinnlig anställd 3:90 svenska kronor per vecka. De anställda betalar ungefär lika stora avgifter.